

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen
Rotel 020107

PROTOKOLL
2023-12-18
2023-12-28 och
2023-12-29

Aktbilaga 58
Mål nr PMÖ 8228-23

Föredragning i
Stockholm

RÄTTEN

Hovrättslagmannen Amina Lundqvist samt hovrättsråden Ingeborg Simonsson och Eva Edwardsson, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Christian Blom 2023-12-18
Referenten 2023-12-28 och 29

PARTER

Klagande

Google LLC, 3582691

Ombud: Advokaten H.B
Advokatfirman Delphi KB
Box 1432
111 84 Stockholm

Ombud: Advokaterna K.H. E.F. och S.S.
Roschier Advokatbyrå AB
Box 7358
103 90 Stockholm

Motpart

PriceRunner International AB, 556566-7796

Ombud: Advokaterna P.S., F.N., K.L., H.S. och E.B.
Norburg & Scherp Advokatbyrå AB
Birger Jarlsgatan 15
111 45 Stockholm

SAKEN

Edition

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens beslut 2023-05-29 i mål nr PMT 1860-22

Dok.Id 1991779

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00		måndag – fredag 08:00–16:30
		E-post: svea.avd2@dom.se www.svea.se		

Genom det överklagade beslutet biföll Patent- och marknadsdomstolen delvis PriceRunner International AB:s (PriceRunner) yrkande om edition. Patent- och marknadsdomstolen förelade Google LLC (Google) att, inom två månader från det att beslutet fått laga kraft, ge in de uppgifter och handlingar som framgår av beslutspunkterna 1–4. Som framgår av Patent- och marknadsdomstolens beslut är det fråga om Europeiska kommissionens beslut den 27 juni 2017 i ärende COMP/AT.39740 *Google Search (Shopping)* utan att vissa uppgifter i beslutet är maskerade, och sammanställningar av trafikdata.

Google har yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen, med ändring av punkterna 1–4 i editionsbeslutet, ska avslå PriceRunners yrkanden om edition. PriceRunner har motsatt sig ändring av det överklagade beslutet. Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen.

För det fall Patent- och marknadsöverdomstolen inte upphäver editionsbeslutet, begär Google att beslutet begränsas enligt följande:

1. I punkt 1 i Patent- och marknadsdomstolens beslut ska följande undantas
 - a) Yrkeshemliga uppgifter i
 - i) stycke 349–357 samt fotnoter 373–388 (editionsbeslutet punkt 1.k),
 - ii) stycke 360 samt fotnoter 396–397 (editionsbeslutet punkt 1.l),
 - iii) stycke 373 samt fotnot 424 (editionsbeslutet punkt 1.p),
 - iv) stycke 381 samt fotnot 429 (editionsbeslutet punkt 1.q), samt
 - v) stycke 383–384 samt fotnoter 434–436 (editionsbeslutet punkt 1.s).
 - b) Vissa närmare angivna personuppgifter avseende namn, yrkesroll och land.
2. I beslutspunkt 2–4 i Patent- och marknadsdomstolens beslut ska följande undantas:
 - a) trafikdata för perioden åren 2017–2022, samt
 - b) trafik som tillkommer Googles CSS via klick på menylänken under oktober 2017 till september 2022.

Google har till stöd för överklagandet anfört i huvudsak detsamma som i Patent-och marknadsdomstolen och har bl.a. framhållit följande.

Google frånfaller tidigare invändning om att den begärda bevisningen inte kan identifieras.

I fråga om trafikdatan i beslutspunkterna 2–4 för den äldre perioden, dvs. från 2004 till 2017 är en mindre ingripande editionsåtgärd att förelägga Google att utlämna trafikandelar baserade på aggregerade trafikdata. Google har inte kunnat lokalisera vissa trafikdata för perioden oktober 2017 till september 2022 som omfattas av beslutspunkt 2 i editionsbeslutet. Dessa data är också yrkeshemliga uppgifter.

Inget av PriceRunners angivna bevissteman för uppgifter i kommissionens beslut kan anses innefatta behov av att få ta del av personuppgifter.

PriceRunner har till stöd för sitt bestridande av Googles ändringsyrkande anfört i huvudsak detsamma som i Patent-och marknadsdomstolen och har bl.a. framhållit följande.

De uppgifter om trafikdata som begärts behövs för att PriceRunner ska kunna styrka sin talan. Dessutom har PriceRunner i målet gjort gällande att missbruket fortfarande pågår och att de åtgärder som Google vidtagit inte har lett till att missbruket upphört.

Även algoritmerna har stor betydelse för PriceRunners talan, i synnerhet för att bevisa kausalitet och skadans storlek. Google har inte visat att uppgifterna, trots sin ålder, fortfarande är väsentliga för Googles kommersiella ställning.

Trafikdatan är av vikt för att kunna kvantifiera skadan. PriceRunners talan och skadeberäkning bygger på ett kontrafaktiskt scenario där en del av trafiken som Google styrt till sin prisjämförelsetjänst hade kommit PriceRunner till del.

PriceRunner bestrider Googles påstående om preskription. När det gäller trafikdata för tiden efter överträdelseperioden enligt EU-kommissionens beslut gör PriceRunner gällande att missbruket fortfarande pågår och att de åtgärder Google vidtagit inte lett

till att missbruket upphört. Skadan uppgick per den 31 december 2020 till de kapitalbelopp som yrkats. PriceRunner har rätt till ersättning för skadan även för tiden därefter och kommer att justera yrkandet. PriceRunner bestrider att trafikdatan för perioden 2004–2017 utgör yrkeshemligheter. PriceRunner kan inte heller effektivt föra sin talan med hjälp av mer översiktlig trafikdata i form av trafikandelar hos konkurrerande CSS såsom Google föreslår. Processen i EU-domstolen förhindrar inte edition i svensk domstol och EU-domstolens avgörande saknar betydelse för proportionalitetsbedömningen.

PriceRunner har ett behov av att få ut personuppgifter nödvändiga för att bedöma bevisbetydelsen av de handlingar som Google företer vid ett gynnande editionsbeslut.

Efter föredragning meddelar Patent- och marknadsöverdomstolen följande

BESLUT

1. Patent- och marknadsöverdomstolen ändrar punkt 1 i Patent- och marknadsdomstolens beslut på så sätt att endast uppgifterna i följande punkter ska ges in till Patent- och marknadsdomstolen:

u–w, ä, aa–ii, ss–tt

2. Patent- och marknadsöverdomstolen ändrar punkterna 2–4 i Patent- och marknadsdomstolens beslut på sätt att trafikdata ska lämnas ut under perioden 1 oktober 2004 t.o.m. den 25 september 2017.

3. Vardera parten ska stå sin rättegångskostnad i Patent- och marknadsöverdomstolen.

Skälen för beslutet

Rättsliga utgångspunkter för prövningen

De rättsliga förutsättningarna för edition i allmänhet och särskilt i fråga om edition i mål gällande konkurrensskadestånd framgår av Patent- och marknadsdomstolens beslut.

Kommissionens beslut presumeras vara giltiga och därmed ha rättsverkan så länge de inte har upphävts eller ogiltigförklarats (se dom av den 14 december 2000, *Masterfoods*, C-344/98, punkt 53, EU:C:2000:689.) Ett beslut av kommissionen som ännu inte är slutligt får, i den bedömning som nu görs, anses principiellt ha bindande verkan (se generaladvokaten Kokotts förslag till avgörande av den 21 september 2023, *Heureka Group [Comparateurs de prix en ligne]*, C-605/21, EU:C:2023:695, punkterna 50–54). Detta innebär att det för närvarande inte behöver föras bevisning i fråga om de olika rekvisit som anges i de konkurrensrättsliga förbuden i artikel 101 och 102 i Fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) och som omfattas av kommissionens beslut vid en efterföljande process om konkurrensrättsligt skadestånd.

Sammanfattningsvis framgår av kommissionens beslut att Google har missbrukat sin dominerande ställning genom att, i strid mot artikel 102 FEUF, positionera och visa den egna prisjämförelsetjänsten mer fördelaktigt jämfört med konkurrerande prisjämförelsetjänster i sökresultaten på sin sökmotor. Överträdelsen har bl.a. ägt rum i Storbritannien sedan januari 2008 och sedan i november 2013 i Danmark och Sverige. Det framgår av beslutet att kommissionen har fastställt bl.a. definitionen av den relevanta marknaden och Googles dominerande ställning på denna marknad. Kommissionen har också slagit fast att Googles beteende åtminstone potentiellt haft konkurrensbegränsande verkningar på de nationella marknaderna för prisjämförelsetjänster och allmänna söktjänster. Det har saknats objektiva skäl för Googles beteende och bolaget har inte heller kunnat visa några effektivitetsvinster som skulle kunna uppväga den negativa inverkan på konkurrensen och konsumenternas välfärd på de berörda marknaderna. Därtill har handeln mellan medlemsstaterna påverkats. Tribunalen ogiltigförklarade i dom av den av 10 november 2021, *Google Shopping*,

mål T-612/17, EU:T:2021:763 kommissionens beslut endast såvitt gäller överträdelse på marknader för allmän sökning. I övrigt upprätthöll tribunalen kommissionens beslut.

Patent- och marknadsdomstolarna har alltså i förevarande mål att, så länge kommissionens beslut presumeras vara giltigt, utgå från att Google har missbrukat sin dominerande ställning på den svenska, danska och brittiska marknaden för prisjämförelsetjänster i strid med artikel 102 FEUF.

För att PriceRunners begäran om edition ska kunna bifallas måste den avse sådana omständigheter som bolaget kommer att behöva föra bevisning om. Av betydelse vid den prövningen är bl.a. de bevisman som PriceRunner har angett och vad uppgifterna består i, i den mån detta kan fastställas.

Beslutspunkt 1 i Patent- och marknadsdomstolens beslut

Yrkandena a–g

De stycken och fotnoter som PriceRunner begär ska företes omaskerade förekommer i kommissionens redogörelse för de omständigheter som ligger till grund för dess definition av den relevanta marknaden. Även de bevisman PriceRunner har angett tar sikte på hur den relevanta marknaden ska definieras. För den del av PriceRunners talan om skadestånd som avser tiden fram till och med den 25 september 2017 (90 dagar efter kommissionens beslut den 27 juni 2017, se artikel 3 i beslutet) saknas det för närvarande behov av att föra bevisning om den relevanta marknaden, eftersom det framgår av kommissionens beslut. Googles överklagande ska därför bifallas i denna del.

I fråga om de uppgifter som PriceRunner begärt ska företes utan maskeringar under punkt b. och g. där PriceRunner har angett att uppgifterna behövs även för att visa att Googles missbruk inte har upphört, hänvisas till vad Patent- och marknadsöverdomstolen anför nedan under avsnittet *Beslutspunkterna 2–4 för tiden från den 25 september 2017 till och med den 31 december 2022.*

Yrkandena h–j

De stycken och fotnoter som PriceRunner begär ska företes omaskerade förekommer i kommissionens redogörelse för de omständigheter som ligger till grund för dess bedömning att Google har en dominerande ställning på den relevanta marknaden. Även de bevissteman PriceRunner har angett tar i huvudsak sikte på sådana omständigheter. Frågan om Google har haft en dominerande ställning utgör även den en nödvändig del av beskrivningen av den överträdelse av artikel 102 FEUF som kommissionen funnit att Google har gjort sig skyldig till och som PriceRunner grundar sin talan på. Det saknas därmed för närvarande behov av att föra bevisning om att Google har en dominerande ställning på den relevanta marknaden, eftersom detta framgår av kommissionens beslut. Googles överklagande ska därför bifallas i denna del.

Yrkandena k–t, x–å, ö, jj–rr

Samtliga stycken och fotnoter förekommer i det kapitel av EU-kommissionens beslut som behandlar Googles missbruk av sin dominerande ställning. Kommissionen går i beslutets olika avsnitt igenom det konkreta agerande som missbruket bestått i, bl.a. hur de algoritmer som nedgraderat konkurrerande prisjämförelsetjänster har varit utformade, hur konkurrerande prisjämförelsetjänster placerats och visats i Googles allmänna sökresultatsidor och de effekter detta haft på datatrafiken till konkurrerande prisjämförelsetjänster, de åtföljande effekter missbruket haft på konkurrensen på marknaden som helhet samt om Google haft godtagbara skäl för agerandet. De bevissteman som PriceRunner har angett för sina yrkanden berör också sådana omständigheter som hör till överträdelsen som sådan. Eftersom nationella domstolar inte kan avvika från det sätt som kommissionen beskrivit och rättsligt definierat överträdelserna på, saknas det för närvarande behov av bevisning i dessa delar.

I fråga om de uppgifter som PriceRunner begärt ska företes utan maskeringar under punkterna x–z, där PriceRunner har angett att uppgifterna behövs även för att visa att

Googles missbruk inte har upphört, hänvisas till vad Patent- och marknadsöverdomstolen anför nedan under avsnittet *Beslutspunkterna 2–4 för tiden från den 25 september 2017 till och med den 31 december 2022*.

Yrkandena u–w, ä, aa–ii, ss–tt

PriceRunner har förklarat att aktuella uppgifter har relevans för att visa att bolaget har lidit skada samt att beräkna de intäkter som bolaget gått miste om på de relevanta marknaderna för att, enkelt uttryckt, bolaget har lidit skada. Uppgifterna får mot bakgrund av PriceRunners angivna bevisman och förklaring av sin tilltänkta skadeberäkningsmodell antas ha betydelse som bevis för det orsakssamband och den skada som PriceRunner gjort gällande att bolaget lidit. Patent- och marknadsöverdomstolen instämmer i Patent- och marknadsdomstolens bedömning att PriceRunners intresse av att få del av bevisen överväger Googles intresse av att inte lämna ut handlingarna. Googles överklagande ska därför avslås i denna del.

Beslutspunkterna 2–4 för tiden till och med den 25 september 2017

I fråga om trafikdatan för perioden den 1 januari 2004 till och med den 25 september 2017 instämmer Patent- och marknadsöverdomstolen i Patent- och marknadsdomstolens bedömning att PriceRunners intresse av att få del av bevisen överväger Googles intresse av att inte lämna ut handlingarna. Googles påstående om att en mindre ingripande åtgärd vore att förelägga Google att utlämna trafikandelar baserade på aggregerade trafikdata föranleder ingen annan bedömning. Googles överklagande ska därför avslås i denna del.

Beslutspunkterna 2–4 för tiden från den 25 september 2017 till och med den 31 december 2022

För den aktör som driver en konkurrensskandeståndsprocess utan att det först har fastställts en överträdelse – en *standalone action* – gäller att tvistemålsprocessen måste omfatta inte bara frågorna om kausalitet och skada, utan även överträdelsen i dess

helhet (jfr artikel 16 i förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget, i kombination med artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/104/EU av den 26 november 2014 om vissa regler som styr skadeståndstalan enligt nationell rätt för överträdelser av medlemsstaternas och Europeiska unionens konkurrensrättsliga bestämmelser (konkurrensskadedirektivet). Käranden bär då den fulla åberops- och bevisbördan för de omständigheter som görs gällande till stöd för skadeståndsanspråket (se artikel 2 i förordning 1/2003).

Som tidigare konstaterats finns en giltighetspresumtion för kommissionens beslut om att en överträdelse ägt rum. Den talan som PriceRunner nu för är ett slags hybrid då den till stor del baseras på kommissionens och tribunalens avgöranden i Google Shopping-ärendet, men därutöver rymmer den ett påstående om att Google har fortsatt att missbruka sin dominerande ställning även efter den 25 september 2017. Enligt Patent- och marknadsöverdomstolens mening framstår emellertid påståendet om att missbruket fortsatt för närvarande inte som tillräckligt väl underbyggt.

De begärda uppgifterna från den 25 september 2017 och framåt får visserligen anses ha bevisrelevans, med tanke på de lågt ställda kraven för detta. Till skillnad från Patent- och marknadsdomstolen gör Patent- och marknadsöverdomstolen dock bedömningen att ett utlämnande av uppgifter som hänför sig till tiden från den 25 september 2017 inte bör ske, eftersom bevisbetydelsen för PriceRunner inte väger tyngre än värdet av Googles yrkeshemligheter att det finns synnerlig anledning att lämna ut uppgifterna. Googles överklagande avseende Patent- och marknadsdomstolens beslut i punkterna 1.b, 1.g och 1.x–1.z samt trafikdata i punkterna 2–4 från den 25 september 2017 till den 31 december 2022 ska alltså bifallas.

Google har i Patent- och marknadsöverdomstolen invänt att bolaget inte kunnat lokalisera vissa trafikdata för perioden oktober 2017 till och med september 2022 som omfattas av beslutspunkt 2 i editionsbeslutet. Eftersom dessa trafikdata inte ska lämnas ut, saknas skäl för Patent- och marknadsöverdomstolen att bedöma om Google innehar denna trafikdata eller inte.

Personuppgifter i kommissionens beslut

Vid bedömningen av frågan om edition rörande en handling som innehåller personuppgifter måste Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (dataskyddsförordningen) beaktas. En domstol är skyldig att ta hänsyn till de registrerades intressen och ska bl.a. ta vederbörlig hänsyn till proportionalitetsprincipens krav samt till de krav som följer av principen om uppgiftsminimering. Den senare principen innebär att personuppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas (se Högsta domstolens beslut den 29 december i mål Ö 1750-20, p. 10–17).

De personer som berörs av Pricerunners begäran om edition har ett intresse av att uppgifter om deras namn, yrkesroll och i vilket land de har arbetat inte behandlas mer än nödvändigt. Emellertid är det just sådana uppgifter som PriceRunner har ett tungt vägande intresse av att kunna få ta del av. I de delar Googles överklagande av Patent- och marknadsdomstolens beslut nu avslås, gör Patent- och marknadsöverdomstolen bedömningen att PriceRunners intresse av att få ta del av personuppgifterna väger tyngre än de registrerades intressen.

Rättegångskostnader

Google har begärt ersättning för rättegångskostnad med 181 743,40 EUR och 191 000 kr, allt avseende ombudsarvode, jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen från dagen för Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande till dess full betalning sker.

PriceRunner har för egen del begärt ersättning med 1 874 305 kr avseende ombudsarvode, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande till dess full betalning sker.

Parterna har i Patent- och marknadsöverdomstolen ömsom vunnit och förlorat. Vardera parten ska därför bära sin kostnad i målet här.

Överklagande

Patent- och marknadsöverdomstolen tillåter att avgörandet överklagas till Högsta domstolen, eftersom Patent- och marknadsöverdomstolen bedömer att det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att ett överklagande prövas av Högsta domstolen (se 1 kap. 3 § tredje stycket lagen [2016:188] om patent- och marknadsdomstolar).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A

Överklagande senast 2024-01-26

Eva Edwardsson
Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Patent- och marknadsöverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Patent- och marknadsöverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen

beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se